

KAIP SEKASI ĮGYVENDINTI PRANEŠĖJŲ APSAUGOS ĮSTATYMĄ?

**Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiojo prokuroro padėjėja
Gintarė Bliujienė**

KODĖL SVARBI PRANEŠĖJŲ APSAUGA?

Viešajai ar privačiajai organizacijai dirbantys asmenys arba asmenys, kurie su tokia organizacija turi ryšių vykdydami su savo darbu susijusią veiklą, dažnai pirmieji sužino apie tomis aplinkybėmis viešajam interesui kylančias grėsmes ar daromą žalą

2017 m. Komisijos užsakymu atliktame tyrime apskaičiuota, kad kasmet visoje ES dėl netinkamos pranešėjų apsaugos prarandama potenciali 5,8–9,6 mlrd. EUR nauda

Pranešėjų teikiami pranešimai yra ypač svarbūs įmonėms, kadangi nesugebėjus laiku indentifikuoti pažeidimų įmonėje gali grėsti baudos, ilgi teisminiai procesai bei atsirati nepataisoma žala įmonės reputacijai

2019 METŲ POKYČIAI

Vienose Europos valstybėse priimti nauji teisės aktai, kai kuriuo padaryti pakeitimai, gerinantys pranešėjų apsaugą

2019 m. spalio 23 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (EU) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos, numatanti minimalius pranešėjų apsaugos standartus ES

PRANEŠĖJŲ APSAUGOS REGLAMENTAVIMAS LIETUVOJE

Pranešėjų apsaugos įstatymas

2018 m. lapkričio 14 d. Vyriausybės nutarimas Nr. 1133

Prokuratūros teisės aktai

Kiti įstatymai (LR baudžiamasis kodeksas ir kt.)

KAS LAIKOMAS PRANEŠĖJU?

PRANEŠĖJAS

FIZINIS ASMUO TEIKIANTIS
INFORMACIJĄ APIE
PAŽEIDIMĄ ĮSTAIGOJE, SU
KURIA JŲ SIEJA (-O) DARBO
AR KITI SANTYKIAI
NURODYTI ĮSTATYME

KOMPETENTINGOS
INSTITUCIJOS PRIPAŽINTAS
PRANEŠĖJU

INFORMACIJA TEIKIAMA
SIEKIANT APGINTI VIEŠĄJĮ
INTERESĄ

APIE KĄ GALIMA PRANEŠTI?

- 1) pavojaus visuomenės saugumui ar sveikatai, asmens gyvybei ar sveikatai;
- 2) neteisėtos veiklos finansavimo;
- 3) neteisėto ar neskaidraus viešųjų lėšų ar turto naudojimo;
- 4) neteisėtu būdu įgyto turto;
- 5) kliudymo arba neteisėto poveikio teisėsaugos institucijų atliekamiems tyrimams ar teismams vykdamam teisingumą;
- 6) padaryto pažeidimo padarinių slėpimo, trukdymo nustatyti padarinių mastą;
- 7) pavojaus aplinkai;
- 8) kitų pažeidimų.

INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS PATEIKIMO BŪDAI

Asmuo informaciją apie pažeidimą gali pateikti:

Kompetentingai institucijai (LR prokuratūrai) tiesiogiai;

įstaigoje per vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą;

Viešai

SKATINIMO IR PAGALBOS PRIEMONĖS

KOKIOS VERSLO PRIEVOLĖS ĮGYVENDINANT PAĮ?

1. Įmonėse, kuriose dirba daugiau nei 50 darbuotojų, vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka ir reikalavimais, diegiami vidiniai informacijos apie pažeidimus teikimo kanalai ir užtikrinamas jų funkcionavimas.

2. Vidiniuose informacijos apie pažeidimus teikimo kanaluose užtikrinamas informaciją apie pažeidimus pateikusių asmenų **konfidencialumas**.

3. Už vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo įdiegimą ir jo funkcionavimo užtikrinimą **atsakingas įstaigos vadovas**.

KAŲ GENERALINĖ PROKURATŪRA SIŪLO VERSLUI?

Pagalbą diegiant vidinius kanalus

Nemokamas konsultacijas

Individualius mokymus

DĚKOJU UŽ DĚMESÍ

